

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 763/2016-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 5 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základných práv podľa čl. 45 a čl. 48 Charty základných práv Európskej únie postupom Krajskej prokuratúry v Nitre v bližšie neoznačenom konaní, postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 1/2016 a jeho uznesením z 3. marca 2016 a postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 26/2016 a jeho uznesením z 22. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. mája 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru, základného práva na slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 45 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a prezumpciu nevinu a právo na obhajobu podľa čl. 48 charty postupom Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) v bližšie neoznačenom konaní, postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 1/2016 a jeho uznesením z 3. marca 2016 a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 26/2016 a jeho uznesením z 22. marca 2016 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“). Dňa 15. júna 2016 sťažovateľ doručil ústavnému súdu ďalšie podanie označené ako „*Doplnenie sťažnosti...*“ a následne 7. júla 2016 doplnil svoju sťažnosť na základe výzvy ústavného súdu zo 14. júna 2016.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi je okresným súdom vedené trestné konanie (ďalej len „konanie okresného súdu“) pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona.

Sťažovateľ sa domnieva, že tak v trestnom konaní okresného súdu, ako aj uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 26/2016 z 22. marca 2016, ktorým krajský súd zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 Tk 1/2016-315 z 3. marca 2016 o väzbe (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), sa mimoriadnym spôsobom porušujú jeho práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), dohovorom a chartou.

Sťažovateľ uvádza, že 27. augusta 2015 bol v mieste bydliska v obci [REDAKOVANÉ] nožom napadnutý útočníkom, pričom pri jeho obrane došlo k vážnemu zraneniu tohto útočníka, ktorý následne v dôsledku zranení zomrel. Porušenie označených práv sťažovateľ odôvodňuje tým, že odvtedy je nezákonne väznený napriek tomu, že trestnému stíhaniu sa nevyhýba a orgánom činným v trestnom konaní poskytuje riadnu súčinnosť. Uvedené väzobné stíhanie sťažovateľovi výrazne obmedzuje možnosť dokázať, že šlo o nutnú obranu. Uvádza, že okresný súd vo svojom uznesení konštatuje, že je naďalej trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona a jeho obrana, že išlo z jeho strany o akt nutnej obrany, je predmetom dokazovania na hlavných

pojednávaniach a ponecháva ho aj naďalej vo väzbe. Krajský súd vo svojom uznesení konštatuje, že naďalej existujú dôvody väzby v nezmenenom rozsahu z dôvodov podrobne rozvedených v už skorších väzobných rozhodnutiach. Sťažovateľ namieta, že tento výrok krajského súdu je v rozpore s doteraz vykonaným dokazovaním. Uvádza, že jediným relevantným dôvodom na pokračovanie väzby bola popri hrozbe vysokého trestu, ktorý *„sám o sebe nie je dôvodom na väzobné stíhanie a vzhľadom na už vykonané dokazovanie pochybným“*, absencia stáleho bydliska. Tento dôvod však už bol podľa sťažovateľa odstránený zabezpečením si stáleho bydliska, pričom neakceptovaním tohto úkonu zo strany súdu (pravdepodobne krajského súdu, pozn.) bol podľa neho porušený inštitút právnej istoty *„zabezpečujúci predvídateľnosť práva a moje súčasné väzobné stíhanie neslúži ako zabezpečovací inštitút proti porušovaniu práva, ale naopak, na podstatné sťaženie mojich možnosti obhajoby...“*. V závere uvádza, že k podaniu sťažnosti ho viedlo preštudovanie zápisnice z hlavného pojednávania z 26. apríla 2016, ktorú prevzal až 11. mája 2015 a ktorá ho viedla k záveru, že celý proces nevedie k spravodlivému rozhodnutiu. Zároveň uvádza, že svoju sťažnosť ešte doplní neskôr.

Na základe obsahu podania bol ústavný súd toho názoru, že zámerom sťažovateľa bolo podať sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Pretože podanie v predloženom znení nespĺňalo náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd prípisom zo 14. júna 2016 sťažovateľa vyzval, aby svoje podanie doplnil o chýbajúce náležitosti v zmysle poučenia obsiahnutého v tomto prípise. Zároveň sťažovateľa upozornil, že jeho sťažnosť odmietne, ak na výzvu v určenej lehote nebude reagovať.

Medzitým sťažovateľ 15. júna 2016 ústavnému súdu z vlastnej iniciatívy doručil doplnenie sťažnosti z 12. júna 2016, v ktorom najskôr namietal, že trestné konanie, ktoré je proti nemu vedené na okresnom súde pre obzvlášť závažný zločin vraždy, je vedené v rozpore so zákonom a mimoriadne závažným spôsobom porušuje jeho základné práva a slobody. Sťažovateľ zároveň uviedol, že rozsudkom okresného súdu zo 7. júna 2016 bol

uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy, pričom proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podal odvolanie, pretože ho považuje za absurdný. Podľa sťažovateľa tak orgány činné v trestnom konaní, ako aj okresný súd od začiatku konania ignorovali jeho návrhy na vykonanie dôkazov a zároveň prehliadali skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania a ktoré preukazovali, že v jeho prípade šlo o nutnú obranu.

Následne sa sťažovateľ v doplnení svojho podania z 12. júna 2016 vyjadruje k väzobnému stíhaniu. Podľa sťažovateľa dôvodom väzby nemôže byť to, že popiera svoju vinu, k hrozbe vysokého trestu musí pristúpiť podľa neho aj ďalšia skutočnosť, ktorá bude odôvodňovať obavu z úteku.

Sťažovateľ uvádza, že okresný súd vo svojich skorších rozhodnutiach o väzbe konštatoval, že v prípade sťažovateľa ide o dosiaľ netrestanú osobu, nemajúcu konflikt so zákonom, ktorá vedie riadny život, má citové väzby na najbližších, je riadne socializovaná, atď., no napriek tomu okresný súd neakceptuje jeho vysvetlenie týkajúce sa miest, na ktorých sa zdržuje, a ako ďalšiu skutočnosť odôvodňujúcu väzbu mu vytýka absenciu miesta bydliska. Sťažovateľ považuje argumentáciu okresného súdu o neakceptovaní dosiaľ navrhovaných miest pobytu za absurdnú a účelovú (adresa, na ktorej bol spáchaný skutok, a neskôr [REDAKOVANÉ] u matky, pozn.). Sťažovateľ preto poveril svoju manželku nájdením vhodného miesta pobytu. Sťažovateľ namieta, že napriek tomu, že okresnému súdu napokon preukázal najskôr výsluchom prenajímateľa na pojednávaní 20. januára 2016 a neskôr aj doložením nájomnej zmluvy, že má miesto, kde by sa v prípade prepustenia z väzby zdržiaval, okresný súd to neakceptoval a vo svojom uznesení z 3. marca 2016 uviedol, že „... obžalovaný je podnikateľ v oblasti stavebníctva, teda nie je viazaný výkonom svojej práce na jedno miesto...“. Obdobne ani krajský súd to neakceptoval a v napadnutom uznesení uviedol, že „Obžalovaný pred zadržaním v posudzovanej trestnej veci nemal s ohľadom na jeho nevyriešené rodinné zázemie a povahu práce fakticky stále bydlisko. Uvedenú obavu z vyhýbania sa následkom trestnej zodpovednosti nevylučuje ani obhajobou predložená nájomná zmluva, ktorú mal podpísať 03.03.2016 s prenajímateľom [REDAKOVANÉ], čo je úkon vyznievajúci skôr

formálne. “. Sťažovateľ uvedené vyjadrenie krajského súdu o formálnosti úkonu považuje za nedôvodné a účelové a vyjadrenie týkajúce sa povahy práce za absurdné. Sťažovateľ je toho názoru, že výkon práce nie je s trestným činom a bydliskom v priamej súvislosti. Podľa sťažovateľa okresný súd nedostatočne skúmal, resp. sa vôbec nezaoberal skutočnosťami, ktoré svedčia pre a proti väzbe, jeho tvrdenia sú nedostatočne odôvodnené. Okresný súd sa nevyporiadal s relevantnou argumentáciou adekvátne a preskúmateľne, svoje závery logicky neodôvodnil a ani neuviedol, o aké úvahy oprel svoje tvrdenia. Vo vzťahu ku krajskému súdu sťažovateľ namieta, že krajský súd „nad rozsah svojej revíznej povinnosti argumentoval v predchádzajúcich konaniach o väzbe v rozpore s právom a vyriekol výrok o vine, ktorý následne rozoberiem v časti týkajúcej sa porušenia prezumpcie neviný“. V závere tohto podania sťažovateľ opäť uvádza, že je toho názoru, že okresný súd aj krajský súd porušujú zásadným spôsobom inštitút právnej istoty a popierajú jeho základnú slobodu pohybu a pobytu. Zároveň uvádza, že podanie ešte doplní neskôr.

Dňa 7. júla 2016 bolo ústavnému súdu doručené ďalšie podanie sťažovateľa, ktorým odpovedá na výzvu ústavného súdu zo 14. júna 2016 a uvádza, že trvá na podanej sťažnosti, a v závere dopĺňa petit sťažnosti. Sťažovateľ zastáva názor, že postupom okresného súdu aj krajského súdu dochádza k porušovaniu jeho slobody pohybu a pobytu. Namieta, že ani krajský súd sa k jeho vyjadreniu, že sa bude zdržiavať v prípade prepustenia z väzby v mieste jeho trvalého bydliska, nevyjadril. Sťažovateľ následne poukazuje na staršie rozhodnutia krajského súdu o väzbe, v ktorých sa mal krajský súd vyjadrovať aj k jeho zdravotnému stavu. V ďalšej časti podania sa už sťažovateľ vyjadruje k veci samej, teda ku konaniu, ktoré je proti nemu vedené, pričom namieta porušenie princípu prezumpcie neviný a práva na obhajobu. Sťažovateľ predovšetkým poukazuje na nezákonnosť vykonaného znaleckého dokazovania, zastáva názor, že znalec, ktorý vypracoval znalecký posudok, porušil zásadu prezumpcie neviný. Následne namieta, že celé trestné konanie bolo vedené v rozpore so základnými princípmi trestného konania. Namieta, že orgány činné v trestnom konaní zabezpečovali niektoré dôkazy v rozpore so zákonom, ako príklad uvádza výsluch svedka [REDACTED]. Zastáva tiež názor, že orgány činné v trestnom konaní zabezpečovali len dôkazy svedčiace v jeho neprospech, čím podľa neho popreli zásadu náležitého zistenia skutkového stavu. Podľa sťažovateľa aj súd (sťažovateľ ho bližšie

nešpecifikuje, pozn.) následne odmietol všetky návrhy obhajoby, čím poprel podľa neho právo na spravodlivé súdne konanie. Za najzávažnejšie porušenie práv sťažovateľ považuje to, že poškodenému nebola urobená toxikológia napriek tomu, že mu bolo zo strany orgánov činných v trestnom konaní tvrdené, že je to samozrejmosť, a ani okresný súd túto jeho námietku nebral do úvahy. Ďalej namieta, že napriek tomu, že odovzdal svoje tričko, na ktorom boli stopy po zbrani poškodeného, toto nebolo zaslané na mechanoskopické skúmanie a okresný súd následne svojvoľne interpretoval tieto stopy. Napokon namieta, že nebola vykonaná ani rekonštrukcia.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že *„bolo porušené moje právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru, právo na slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 45 charty a prezumpcia nevinoty a právo na obhajobu podľa čl. 48 charty postupom Krajskej prokuratúry v Nitre, Okresného súdu Nitra a Krajského súdu Nitra v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 1 Tk/1/2016 a uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos/26/2016 zo dňa 22. 03. 2016, zakázal ďalšie porušovanie mojich práv pokračovaním v odňatí slobody a bol som okamžite prepustený z väzby na slobodu“*.

Záverom sťažovateľ žiada, keďže je väzobne stíhaný a nemá finančné prostriedky na advokáta, aby mu *„bol tento pridelený súdom“*.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru, základného práva na slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 45 charty a prezumpciu neviny a práva na obhajobu podľa čl. 48 charty postupom krajskej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní, postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 1/2016 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 26/2016 a jeho uznesením.

Sťažovateľ napriek tomu, že v sťažnosti namieta porušenie označených práv aj postupom krajskej prokuratúry, v sťažnosti a jej doplneniach neuvádza dôvody, pre ktoré namieta porušenie týchto označených práv. Z odôvodnenia sťažnosti vyplýva, že argumentácia sťažovateľa smeruje len k postupu okresného súdu a krajského súdu, ktoré rozhodovali o jeho väzbe, a tiež k postupu okresného súdu v konaní, v ktorom je obvinený zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona.

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom krajskej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní

Ako už bolo uvedené, sťažovateľ napriek tomu, že v sťažnosti namieta porušenie označených práv aj postupom krajskej prokuratúry, v sťažnosti a jej doplneniach neuvádza

dôvody, pre ktoré namieta porušenie týchto označených práv, a zároveň ani bližšie nešpecifikuje konanie, v ktorom k porušeniu označených práv malo podľa neho dôjsť.

Sťažovateľ teda nepreukázal existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom krajskej prokuratúry a namietaným porušením označených práv. Už z tohto samotného faktu možno vyvodit' záver o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti jeho sťažnosti.

Ústavný súd zároveň poukazuje na to, že nedostatok odôvodnenia má významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu (IV. ÚS 189/09, IV. ÚS 295/09, IV. ÚS 397/09).

Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, alebo iným zásahom verejnej moci. Vznesenie takýchto námietok podľa ústavného súdu sťažnosť sťažovateľa v tejto časti neobsahuje.

Keďže táto časť sťažnosti neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ako aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tk 1/2016 a jeho uznesením z 3. marca 2016

a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 26/2016 a jeho uznesením z 22. marca 2016

2.1 K namietanému postupu okresného súdu v označenom konaní v súvislosti s uznesením okresného súdu o jeho ponechaní vo väzbe

Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Z prílohy, ktorá bola súčasťou sťažnosti sťažovateľa z 26. mája 2016, vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 1 Tk 1/2016-315 z 3. marca 2016 podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku naďalej ponechal sťažovateľa vo väzbe.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu bol prípustný riadny opravný prostriedok – sťažnosť. Právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal preto krajský súd. Sťažovateľ právo podať sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu využil a krajský súd o nej riadne rozhodol.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta aj porušenie svojich základných práv garantovaných v čl. 48 charty (porušenie princípu prezumpcie nevinoty a právo na obhajobu). Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie. V danom prípade je teda aktuálne vecou krajského súdu ako súdu odvolacieho, aby posúdil argumentáciu sťažovateľa a vyvodil z nej závery. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2.2 K namietanému porušovaniu označených práv sťažovateľa postupom krajského súdu v označenom konaní a jeho uznesení z 22. marca 2016

Sťažovateľ namieta, že krajský súd svojím postupom v konaní o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 Tk 1/2016-315 z 3. marca 2016, ako aj svojím uznesením porušil jeho právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru a základné právo na slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 45 charty. K porušeniu týchto práv malo podľa sťažovateľa dôjsť tým, že krajský súd neakceptoval to, že si už našiel stále bydlisko (sťažovateľ pri rozhodovaní okresného súdu o jeho ponechaní vo väzbe 3. marca 2016 predložil nájomnú zmluvu z 3. marca 2016, ktorou preukazoval, že už má stále bydlisko, pozn.), a teda odpadol dôvod, pre ktorý sa stále nachádza vo väzbe. Sťažovateľ považuje vyjadrenie krajského súdu o formálnosti tohto úkonu za nedôvodné a účelové. Namieta tiež, že konštatovanie krajského súdu, že naďalej existujú dôvody väzby v nezmenenom rozsahu z dôvodov podrobne rozvedených v už skorších väzobných rozhodnutiach, je v rozpore s doteraz vykonaným dokazovaním. Zastáva názor, že je nezákonne väznený napriek tomu, že trestnému stíhaniu sa nevyhýba a orgánom činným v trestnom konaní poskytuje riadnu súčinnosť.

Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a postupom,

ktorý predchádzal jeho vydaniu, najskôr považuje v zhode so svojou doterajšou judikatúrou za potrebné uviesť, že konania všeobecných súdov, v rámci ktorých sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to predpokladá označený článok dohovoru. Postupom všeobecného súdu v takýchto konaniach podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z toho dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. O oprávnenosti trestného obvinenia sa rozhoduje v trestnom konaní, s ktorým súvisí, predchádza mu alebo po ňom nasleduje rad konaní alebo rozhodnutí, ktoré sa priamo netýkajú oprávnenosti trestného obvinenia, a spravidla tieto konania, okrem iného aj konanie o rozhodnutí o väzbe, nepodliehajú režimu čl. 6 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces. Pre konanie o rozhodovanie o väzbe platí špeciálna a pritom v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (napr. II. ÚS 15/05). Ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na stabilnú rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej ochrana osobnej slobody je preukázaná čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok de Wilde et al. v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, bod 65, bod 67, bod 71 – bod 77 atď.).

Vzhľadom na skutočnosť, že ochrana práv a slobôd súvisiaca s rozhodovaním všeobecných súdov o zákonnosti väzby, resp. jej ďalšieho trvania spadá *ratione materiae* pod ochranu garantovanú prostredníctvom čl. 5 dohovoru, ktoré obsahujú základné hmotné a tiež procesné atribúty osobnej slobody vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení (obdobne pozri III. ÚS 135/04, III. ÚS 108/06), ústavný súd odmietol sťažnosť v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd vo svojej judikatúre už viackrát uviedol, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je síce preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako

všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02).

Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach ústavnému súdu neprislúcha, aby v rámci konania o ústavnej sťažnosti skúmal, či dokonca posudzoval existenciu dôvodov väzby sťažovateľa. To prislúcha zásadne všeobecným súdom. Ústavný súd v rámci konania o sťažnostiach vo väzobných veciach skúma predovšetkým to, či sa v konaní pred všeobecnými súdmi dodržali ústavnoprocenčné princípy obmedzenia osobnej slobody obvineného väzbou. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže preto zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Krajský súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú. Podľa krajského súdu *„aj v súčasnom štádiu trestného konania po podaní obžaloby, na základe doposiaľ zabezpečených dôkazov, a čiastočne už vykonaných na hlavnom pojednávaní, existuje naďalej materiálny dôvod väzby (dôvodnosť trestného stíhania).*

Dôvod útekovej väzby, obava z konania predpokladaného v § 71 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku aj danom štádiu konania, naďalej trvá z dôvodov už opakovane konštatovaných v skorších väzobných rozhodnutiach, na ktoré poukazuje správne aj súd I. stupňa v napadnutom uznesení. Obžalovaný pred zadržaním v posudzovanej trestnej veci nemal s ohľadom na jeho nevyriešené rodinné zázemie a povahu práce fakticky stále bydlisko. Uvedenú obavu z vyhýbania sa následkom trestnej zodpovednosti nevyklučuje ani obhajobou predložená nájomná zmluva, ktorú mal podpísať 03.03.2016 s prenajímateľom..., čo je úkon vyznievajúci skôr formálne.

V tejto súvislosti opätovne nadriadený orgán zdôrazňuje hrozbu vysokého trestu (15 až 20 rokov odňatia slobody), ktorá v spojitosti s obavou jeho ujdenia po prepustení z väzby na slobodu naplňuje pojem útekovej väzby.

Nadriadený súd tak konštatuje, že súd I. stupňa správne rozhodol, keď obžalovaného aj v súčasnom štádiu trestného konania po podaní obžaloby ponechal vo väzbe, nakoľko u neho dôvody väzby útekovej (§ 71 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku) naďalej existujú v nezmenenom rozsahu z dôvodov v podrobnostiach rozvedených už v skorších väzobných rozhodnutiach, ako aj v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Skúmajúc u obžalovaného aj možnosť nahradenia väzby niektorým z inštitútov náhrady väzby podľa Trestného poriadku, nadriadený súd prihliadajúc na povahu žalovaného skutku a osobné pomery obžalovaného nezistil na taký postup splnenie zákonných podmienok, osobitne poukazujúc na § 80 odsek 2 Trestného poriadku, ktorý taký postup vo vzťahu k obvineným pre obzvlášť závažný zločin umožňuje len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, ktoré však ani nadriadený súd nezistil.“.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že z uznesenia krajského súdu vyplýva, ktoré skutočnosti tvorili podklad na jeho rozhodnutie, akými ustanoveniami zákona sa riadil a k akému právnemu záveru odôvodnenému skutkovými okolnosťami dospel. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje so závermi krajského súdu, automaticky nezakladá porušenie jeho označených práv. Ústavný súd poukazuje na to, že keďže jeho úlohou je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd, nemôže zasahovať do ich skutkových a právnych záverov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné. V tomto konkrétnom prípade podľa názoru ústavného súdu krajský súd sa síce stručne, ale ešte stále ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa, ktoré predniesol prostredníctvom svojej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu č. k. 1 Tk 1/2016-315 z 3. marca 2016.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že je v rozpore s vykonaným dokazovaním, ak krajský súd vo svojom rozhodnutí odkázal na svoje predchádzajúce rozhodnutia týkajúce sa väzby sťažovateľa, ústavný súd poukazuje na to, že pokiaľ všeobecný súd preskúmaním všetkých okolností prípadu dospel k záveru, že naďalej pretrvávajú skutočnosti, ktoré

odôvodňujú dôvod väzby, nie je v rozpore so zákonom, ak súd odkáže na svoje predošlé rozhodnutie.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Keďže ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením sťažovateľom označených práv a postupom krajského súdu v označenom konaní a jeho napadnutým uznesením, odmietol v tejto časti sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2016